

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Υγείας

με τίτλο

«ΠΡΟΛΗΨΗ, ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ - ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ»

A. ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ

Αν και τις τελευταίες δύο δεκαετίες το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα αυξάνεται και είναι ελαφρώς μεγαλύτερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (81,1 έτη έναντι 80,6 ετών), η Χώρα αντιμετωπίζει προκλήσεις, όπως η αύξηση της νοσηρότητας, που οφείλεται στον τρόπο ζωής που ακολουθούμε, ο υψηλός επιπολασμός του καπνίσματος και οι υψηλοί δείκτες αύξησης του σωματικού βάρους και της παχυσαρκίας, που συμβάλλουν στην κακή κατάσταση της υγείας του πληθυσμού και προκαλούν πιέσεις στο σύστημα υγείας, η θνησιμότητα από μη μεταδοτικές ασθένειες (π.χ. καρδιαγγειακές παθήσεις, καρκίνος, χρόνια αποφρακτική πνευμονοπάθεια), η αύξηση του επιπολασμού και της επίπτωσης των μεταδοτικών νοσημάτων (π.χ. λοίμωξη από HIV, ηπατίτιδα), η πολυνοσηρότητα μεταξύ των ηλικιωμένων, καθώς και η επιδείνωση της ψυχικής υγείας του πληθυσμού, λόγω των επιδεινούμενων κοινωνικοοικονομικών συνθηκών την τελευταία δεκαετία και της έλλειψης συστηματικών προγραμμάτων αγωγής και πρόληψης. Τους προηγούμενους δυο αιώνες βασική επιδίωξη της δημόσιας υγείας παγκοσμίως αποτέλεσε η αύξηση του προσδόκιμου επιβίωσης. Στον 21^ο αιώνα οφείλουμε να δώσουμε έμφαση στην υιοθέτηση υγιών συμπεριφορών (διακοπή καπνίσματος, άσκηση, διατροφή) κυρίως από όσους βρίσκονται σήμερα στη μέση ηλικία (40+), αλλά και από τα παιδιά σχολικής ηλικίας.

Σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (Greece: Profile of Health and Well-being, 2019), το σύστημα υγείας της Ελλάδος είναι νοσοκομειοκεντρικό, δίνοντας έμφαση στη θεραπεία της νόσου και όχι στην πρόληψη αυτής. Δεν εφαρμόζεται συγκεκριμένο σύστημα παραπομπών, ενώ επί της ουσίας δεν υφίσταται δίκτυο υπηρεσιών δημόσιας υγείας. Το σύστημα χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση ιατρών σε αντίθεση με τη χαμηλή συγκέντρωση νοσηλευτών. Επιπλέον, σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση για την Υγεία του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (State of Health in the EU: Ελλάδα Προφίλ Υγείας, 2019) εξακολουθούν να υφίστανται βασικές προκλήσεις στον τομέα της υγείας, όπως η θνησιμότητα λόγω καρκίνου και τα καρδιαγγειακά νοσήματα. Οι τάσεις στους παράγοντες κινδύνου, όπως τα υψηλά ποσοστά καπνίσματος μεταξύ των ενηλίκων και η παχυσαρκία στα παιδιά, επιβάλλουν τη θέσπιση εθνικών προγραμμάτων προσυμπτωματικού ελέγχου του καρκίνου, την απαγόρευση του καπνίσματος σε δημόσιους χώρους και την προώθηση αλλαγών στον τρόπο ζωής και ειδικότερα στη διατροφή και την άσκηση. Το προσδόκιμο ζωής στην Ελλάδα ξεπέρασε τον μέσο όρο της ΕΕ, ωστόσο υφίσταται σημαντική διαφορά μεταξύ των δύο φύλων, καθώς και μεταξύ ατόμων με χαμηλότερο και υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο. Παρόλα αυτά, ο χρόνος που διανύεται χωρίς προβλήματα υγείας μειώνεται. Σε συμφωνία με τον μέσο όρο της ΕΕ, στην ηλικία των 65 ετών η Ελληνίδα γυναίκα μπορεί να προσδοκά να ζήσει άλλα 21,3 έτη, αλλά μόνο το ένα τρίτο αυτών θα είναι απαλλαγμένα από αναπτηρίες. Ομοίως, οι άντρες μπορούν να προσδοκούν να ζήσουν περίπου το 40% των υπόλοιπων 18,5 ετών με υγεία.

Υπό το φως των ανωτέρω, αλλά και των σύγχρονων διεθνών τάσεων στον τομέα της δημόσιας υγείας, παρίσταται ως επιτακτική ανάγκη η συγκέντρωση όλων των δράσεων των επιμέρους δημόσιων φορέων, αλλά και του κοινωνικού κεφαλαίου υπό κοινή εποπτεία και συντονισμό, προκειμένου να εξασφαλιστεί η καλύτερη δυνατή διάθεση των πόρων και να κατανεμηθούν οι δράσεις μεταξύ των πλέον αποτελεσματικών επιχειρησιακά φορέων. Αντίστοιχες νομοθετικές πρωτοβουλίες για την αναδιοργάνωση της δημόσιας υγείας με έμφαση στην πρόληψη συστηματικών κινδύνων αναλήφθηκαν την τελευταία δεκαετία και στην Αγγλία και τη Γαλλία με επιτυχή αποτελέσματα ως προς τη βελτίωση των δεικτών δημόσιας υγείας του πληθυσμού.

Έχοντας ως δεδομένες τις ανωτέρω στοχεύσεις, το παρόν νομοσχέδιο δημιουργεί τους όρους για την οργανωτική αναδιάρθρωση του υπάρχοντος δικτύου υπηρεσιών δημόσιας υγείας και την απρόσκοπη λειτουργική τους διασύνδεση, προκειμένου να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά οι διατομεακές ανάγκες της δημόσιας υγείας.

Οι τρείς βασικοί άξονες του σχεδίου νόμου αφορούν:

- στο πεδίο της νέας δημόσιας υγείας, το οποίο υπερβαίνει τα παραδοσιακά όρια της υγιεινής και της πρόληψης και επεκτείνεται σε διατομεακές παρεμβάσεις για: α) τη μείωση των παραγόντων κινδύνου, β) την αλλαγή του τρόπου ζωής και του οικολογικού και κοινωνικού περιβάλλοντος, στο οποίο οι πολίτες γεννιούνται, μεγαλώνουν, εκπαιδεύονται, εργάζονται και ζουν και γ) τη μείωση των ανισοτήτων,
- στις προτεινόμενες στρατηγικές και
- στα θεσμικά όργανα περί τη δημόσια υγεία.

B. ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Επί του άρθρου 1

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 1 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής της δημόσιας υγείας, η οποία συνίσταται στην άσκηση δημόσιας πολιτικής υπό την ευθύνη του Κράτους και αποσκοπεί στον έλεγχο και τη διαχείριση των μείζονων παραγόντων κινδύνου για την υγεία. Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου, η δημόσια υγεία αποτελεί έννοια ευρύτερη της υγειονομικής περίθαλψης, της υγιεινής και της πρόληψης ή της παροχής κλινικής φροντίδας και έχει χαρακτήρα πολυτομεακό, ασκείται δε με διεπιστημονική μεθοδολογία και προσέγγιση και απευθύνεται κυρίως στον γενικό πληθυσμό.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 περιγράφεται η στενή σύνδεση της δημόσιας υγείας με την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ) στο επίπεδο της κοινότητας και η εναρμόνισή της με τις αρχές που διατυπώθηκαν από τις Διακηρύξεις της Alma-Ata (1978) και της Astana (2018) για τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, καθώς και τις κατευθύνσεις, που ορίζονται από τη Διακήρυξη των Ηνωμένων Εθνών για τους Στόχους της Βιώσιμης Ανάπτυξης (2015-2030), η οποία υιοθετήθηκε με το Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών με αριθμό A/RES/70/1 στις 25 Σεπτεμβρίου 2015. Ειδικότερα, το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρεί να προσαρμόσει το φιλόδοξο, αλλά παράλληλα ρεαλιστικό και επικεντρωμένο στην ισοτιμία των ατόμων όραμα της ατζέντας και των δεκαεπτά στόχων αειφόρου ανάπτυξης (SDG) στις τοπικές και εθνικές προτεραιότητες του τομέα της υγείας. Οι άμεσοι ή έμμεσοι συσχετισμοί για την υγεία και στους δεκαεπτά στόχους αειφόρου ανάπτυξης (SDG) υπογραμμίζουν τόσο τον πολύπλοκο ρόλο, όσο και τη σημασία της προαγωγής της υγείας για την επίτευξη της ισοτιμίας των ατόμων, την ενδυνάμωση των κοινοτήτων και των ανθρώπων και την

προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τον Οκτώβριο του 2018 με την ευκαιρία της 40^{ης} επετείου της διακήρυξης της Alma-Ata πραγματοποιήθηκε στην Astana του Kazakhstan παγκόσμια διάσκεψη για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας (ΠΦΥ). Στη συνάντηση αυτή επιβεβαιώθηκαν οι αρχές της διακήρυξης της Alma-Ata, ανανεώθηκαν οι δεσμεύσεις για την επίτευξη της καθολικής κάλυψης της υγείας μέσω της ΠΦΥ και καθορίστηκαν οι στόχοι για τη βιώσιμη ανάπτυξή της. Το πέμπτο άρθρο της διακήρυξης της Astana αφορά στη δημιουργία βιώσιμης ΠΦΥ. Δίνεται προτεραιότητα στις βασικές λειτουργίες της δημόσιας υγείας και στην πρόληψη, ήτοι στην παροχή ολοκληρωμένου φάσματος υπηρεσιών (εμβολιασμοί, πρόληψη των μεταδοτικών ασθενειών, διατήρηση της υγείας των μητέρων, βρεφών, παιδιών και των εφήβων, προαγωγή της ψυχικής υγείας και της σεξουαλικής - αναπαραγωγικής υγείας).

Επί του άρθρου 2

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 2 περιγράφονται οι αρχές και η δέσμη λειτουργιών της δημόσιας υγείας, οι κυριότερες των οποίων είναι: α) η αποτύπωση των συμπεριφορικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών παραγόντων κινδύνου για την υγεία, β) η διαχρονική παρακολούθηση και επεξεργασία των δεδομένων και των δεικτών υγείας του πληθυσμού, γ) η παρέμβαση και αποτελεσματική διαχείριση των κινδύνων για την υγεία των πολιτών, καθώς και των κινδύνων που πηγάζουν από την κλιματική αλλαγή και τη μετακίνηση μεγάλων τμημάτων πληθυσμού, δ) η πρόληψη, η προστασία και η βελτίωση της υγείας του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ευπαθών ομάδων, ε) ο έλεγχος και η διαχείριση των νοσημάτων υψηλού φορτίου νοσηρότητας και στ) ο σχεδιασμός, ο προγραμματισμός και η εφαρμογή πολιτικών προαγωγής της υγείας, της ευημερίας και του προσδόκιμου ζωής και επιβίωσης για τη βελτίωση και ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου της Χώρας.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 2 αναλύονται οι αρχές που διέπουν τις δράσεις δημόσιας υγείας και ειδικότερα: α) η υιοθέτηση των συστάσεων των διεθνών οργανισμών και η ενδυνάμωση της διπλωματίας της υγείας σε διεθνές επίπεδο μέσω της συνεργασίας με όμορες χώρες, καθώς και αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) η θεμελίωση των δράσεων δημόσιας υγείας σε επιστημονικά τεκμηριωμένες θέσεις, σύμφωνες με τους κανόνες της βιοηθικής και της δεοντολογίας, με παράλληλη διασφάλιση των δικαιωμάτων των πολιτών, γ) η άμβλυνση των επιπτώσεων των ανισοτήτων σε κοινωνικοοικονομικούς προσδιοριστές της υγείας, όπως η φτώχεια, η ανεργία, το γήρας, η αναπηρία, δ) η καταγραφή και η απομείωση συμπεριφορικών κινδύνων άμεσα σχετιζόμενων με τον σύγχρονο τρόπο ζωής, όπως το κάπνισμα, η κακή διατροφή, η έλλειψη σωματικής άσκησης, η χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών και η κατάχρηση οινοπνευματωδών ποτών, ε) η υιοθέτηση πολιτικών πρόληψης κινδύνων δημόσιας υγείας για την αποτελεσματική προστασία των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων, στ) η υιοθέτηση πολιτικών πρόληψης κινδύνων δημόσιας υγείας για τους πολίτες με την υλοποίηση Εθνικού Προγράμματος Συστηματικού Προσυμπτωματικού Ελέγχου, ζ) η προώθηση πολιτικών απομείωσης και περιορισμού των επιβλαβών συνεπειών στην υγεία του πληθυσμού από συστηματικούς κινδύνους, όπως αυτοί αναφέρονται ανωτέρω στην περίπτωση δ', η) η κινητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού με δημιουργία ομάδων παρακίνησης για την ανάδειξη και την υιοθέτηση πολιτικών υγείας, οι οποίες εστιάζουν σε θετικές επιλογές και συμπεριφορές υγείας από τους πολίτες, θ) η υιοθέτηση οριζόντιων διατομεακών πολιτικών βελτίωσης των προσδιοριστών του επιπέδου υγείας, με ιδιαίτερη έμφαση στη διατομεακή υιοθέτηση πολιτικών βελτίωσης των συνθηκών διαβίωσης, των συνθηκών εργασίας και της έκθεσης σε υγιέστερες συνθήκες τεχνητού και φυσικού περιβάλλοντος,

ι) η διαμόρφωση πολιτικών προαγωγής δημόσιας υγείας, οι οποίες καλύπτουν όλα τα στάδια της ζωής, με στόχο την αύξηση του προσδόκιμου ζωής των πολιτών και τη βελτιστοποίηση των όρων υγείας τους σε κάθε επιμέρους στάδιο της ζωής τους, ια) η προώθηση και χρηματοδότηση της έρευνας στις θεματικές δημόσιας υγείας, της δια βίου εκπαίδευσης των επαγγελματιών στον χώρο της δημόσιας υγείας και η διάχυση της αριστείας στον ίδιο χώρο, ιβ) η συνεργασία σε κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και η ενδυνάμωση των εθνικών, περιφερειακών και τοπικών υπηρεσιών δημόσιας υγείας, για την παροχή προγραμμάτων βασισμένων στις ανάγκες του τοπικού πληθυσμού αναφοράς με έμφαση στις ευάλωτες ομάδες, ιγ) η αντιμετώπιση του ζητήματος των εξαρτήσεων από ηλεκτρονικά μέσα και εφαρμογές και ειδικότερα των εξαρτήσεων από τυχερά και ηλεκτρονικά παιγνια και του εθισμού στη χρήση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, ιδ) η πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και η εξατομικευμένη ευαισθητοποίηση των ατόμων, με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, για την υιοθέτηση στάσεων και συμπεριφορών, οι οποίες προάγουν την υγεία, και ie) η τεκμηριωμένη πληροφόρηση των πολιτών για την απόκτηση γνώσης και η βελτίωση της εγγραμματοσύνης στην υγεία, ώστε να διασφαλίζονται τεκμηριωμένες, ενσυνείδητες και ορθές επιλογές.

Επί του άρθρου 3

Με την παράγραφο 1 του άρθρου αυτού θεσπίζεται πενταετές Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία καθορίζει τις δράσεις και τα προγράμματα, η εφαρμογή των οποίων είναι υποχρεωτική για τους πρωτοβάθμιους και δευτεροβάθμιους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Χώρας, καθώς και για κάθε φορέα, που αναπτύσσει δράσεις και προγράμματα δημόσιας υγείας. Το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία αποτελεί την επιχειρησιακή στρατηγική στα ζητήματα δημόσιας υγείας με πενταετή ορίζοντα και είναι δεσμευτικό για τις δημόσιες αρχές και τις υπηρεσίες υγείας. Αποτελεί τον οδικό χάρτη και το επιχειρησιακό εργαλείο των πολιτικών δημόσιας υγείας, περιλαμβάνει τους στόχους δημόσιας υγείας (εκπεφρασμένους σε μετρήσιμους δείκτες) και τα μέσα επίτευξης αυτών, καθώς και τον προϋπολογισμό των δράσεων και εξειδικεύεται από τα Ειδικά Σχέδια Δράσης, τα οποία αφορούν σε κάθε μια από τις μείζονες προτεραιότητες της δημόσιας υγείας. Κατά την εκπόνηση των Ειδικών Σχεδίων Δράσης - μεταξύ των άλλων μεταβλητών - λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες συνθήκες σε επίπεδο Περιφέρειας, Περιφερειακής Ενότητας ή/και Δήμου. Το εγκεκριμένο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία είναι πλήρως κοστολογημένο, στοχεύοντας στη διαφάνεια αλλά και στη σταδιακή αύξηση της δαπάνης για τη δημόσια υγεία προς τον μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην παράγραφο 2 ορίζεται ότι οι απαιτούμενες πιστώσεις για την υλοποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης εγγράφονται κατ' έτος σε ειδικό κωδικό τόσο του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας όσο και όλων των υπολοίπων φορέων, που εμπλέκονται στην υλοποίησή του, ενώ ορίζεται και το πεδίο δράσης και υλοποίησης εκάστου εξ αυτών.

Περαιτέρω, στην παράγραφο 3 θεσπίζεται η Ετήσια Έκθεση για την Υγεία του Πληθυσμού με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας, η οποία υποβάλλεται από τον Υπουργό Υγείας στο Υπουργικό Συμβούλιο και την Επιτροπή Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Η Ετήσια Έκθεση για την Υγεία του Πληθυσμού εμπεριέχει τη στρατηγική για την υγεία και βασίζεται στους ακόλουθους άξονες: (αα) στην αποτύπωση του συνόλου των διαθέσιμων δεδομένων αναφορικά με τις αιτίες νοσηρότητας του πληθυσμού της Χώρας, (αβ) την παράθεση του συνόλου των διαθέσιμων δεδομένων αναφορικά με την έκθεση του πληθυσμού της Χώρας στους βασικούς παράγοντες κινδύνου για την υγεία, (αγ) την ανάδειξη και ανάλυση των στρατηγικών προτεραιοτήτων για την προάσπιση και βελτίωση της

υγείας, (αδ) την ανάδειξη και περιγραφή των προτεινόμενων δράσεων και πολιτικών δημόσιας υγείας για την επίτευξη των στόχων των στρατηγικών προτεραιοτήτων και (αε) την ποσοτικοποίηση των προτεινόμενων στόχων και τη μεθοδολογία μέτρησης αυτών.

Παράλληλα, στην παράγραφο 4 εισάγεται η υποχρέωση των φορέων δημόσιας υγείας και ΠΦΥ, καθώς και των φορέων πρώτου και δεύτερου βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης για την εκπόνηση ετήσιας έκθεσης για την κατάσταση υγείας του πληθυσμού αναφοράς τους, την οποία υποβάλλουν κατά το πρώτο τρίμηνο εκάστου έτους στον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας. Στην ίδια παράγραφο ορίζεται ότι οι προδιαγραφές του τρόπου εκπόνησης της παρούσας έκθεσης όσο και της Έκθεσης, που αναφέρονται στην παράγραφο 3 του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από εισήγηση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας.

Στην παράγραφο 5, αναφορικά με το πλαίσιο της διαμορφούμενης εθνικής στρατηγικής για τη δημόσια υγεία και με δεδομένες τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, θεσπίζεται η εκπόνηση εντός της επόμενης διετίας σχεδίου δράσης για τη μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος, στοχεύοντας στη μείωση του κατά 38% έως το 2030, σε εναρμόνιση με το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Β' 4893/31-12-2019), στο πλαίσιο διαχείρισης και ελέγχου των κοινωνικών, συμπεριφορικών και περιβαλλοντικών παραγόντων κινδύνου για την υγεία, καθώς και αυτών που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή και τη μετακίνηση μεγάλων τμημάτων του πληθυσμού.

Στην παράγραφο 6 του ιδίου άρθρου θεσπίζεται η εκπόνηση Πανελλαδικής Μελέτης Υγείας και Διατροφής ανά πενταετία. Στόχος της μελέτης είναι η παρακολούθηση της διατροφικής συμπεριφοράς του πληθυσμού και ο σχεδιασμός μέτρων, που αφορούν στην προαγωγή της υγιεινής διατροφής και την πρόληψη της παχυσαρκίας σε παιδιά και ενήλικες.

Επί του άρθρου 4

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 4 παρουσιάζονται οι ορισμοί πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης, προκειμένου να αποφευχθούν συγχύσεις ως προς τους λόγους ένταξης συγκεκριμένων προγραμμάτων σε κάθε μία από τις κατηγορίες αυτές. Η πρωτογενής πρόληψη περιλαμβάνει τις παρεμβάσεις και τις ενέργειες που έχουν στόχο τη μείωση της συχνότητας εμφάνισης νοσημάτων και πραγματοποιούνται πριν από την εμφάνιση αυτών. Ως τέτοιες δράσεις και ενέργειες ενδεικτικά αναφέρονται οι εμβολιασμοί, η φυσική άσκηση και η αποφυγή καπνίσματος. Η δευτερογενής πρόληψη περιλαμβάνει τις παρεμβάσεις που έχουν στόχο την πρώιμη ανίχνευση μιας υπάρχουσας αλλά όχι κλινικά ορατής νόσου, προκειμένου η πρόγνωση της νόσου να καθίσταται πλέον ευνοϊκή. Ως τέτοιες παρεμβάσεις ενδεικτικά αναφέρονται τα προγράμματα μαζικού προσυμπτωματικού ελέγχου για τους διαφόρους τύπους καρκίνου, η εκτίμηση του καρδιαγγειακού κινδύνου και ο έλεγχος της στοματικής υγείας. Η τριτογενής πρόληψη περιλαμβάνει τις παρεμβάσεις που έχουν στόχο την πρόληψη της ανικανότητας, την αποκατάσταση των βλαβών, καθώς και την πρόληψη των υποτροπών από μία κλινικά ορατή νόσο. Ως τέτοιες παρεμβάσεις ενδεικτικά αναφέρονται η φυσικοθεραπεία στις περιπτώσεις αγγειακού εγκεφαλικού επεισοδίου και η παροχή ανακουφιστικής φροντίδας σε βαρέως πάσχοντες.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 ορίζεται ότι από τη δημοσίευση του παρόντος θεσπίζεται το Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης με την ονομασία «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ», το οποίο εντάσσεται στο πενταετές Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία. Το Εθνικό Πρόγραμμα «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ» αποτελείται από δράσεις δημόσιας υγείας στα πεδία της πρωτογενούς, δευτερογενούς και τριτογενούς πρόληψης, που υλοποιούνται με ευθύνη του Υπουργείου Υγείας, παρέχονται δωρεάν από τους οριζόμενους στο πρόγραμμα δημόσιους ασφαλιστικούς φορείς και υλοποιούνται με

σύμπραξη των καθοριζόμενων σε κάθε Εθνικό Πρόγραμμα εποπτευόμενων οργανικών μονάδων και φορέων υπηρεσιών δημόσιας υγείας, συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 καθορίζονται τα επιμέρους προγράμματα του συνθέτουν το Εθνικό Πρόγραμμα «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ» προς όφελος της υγείας των πολιτών, ήτοι:

Α) Το Εθνικό Πρόγραμμα Προαγωγής της Σωματικής Άσκησης και της Υγιεινής Διατροφής (ΕΠΠΣΑΥΔ) με έμφαση σε δράσεις πρωτογενούς πρόληψης.

Β) Το Εθνικό Πρόγραμμα Μείωσης της Επιβλαβούς Κατανάλωσης του Αλκοόλ (ΜΕΚΑ) με έμφαση σε δράσεις πρωτογενούς πρόληψης.

Γ) Το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών (ΕΠΕΜΒ) με έμφαση σε δράσεις πρωτογενούς πρόληψης.

Δ) Το Εθνικό Πρόγραμμα Προσυμπτωματικού Ελέγχου (ΕΠΠΕ) με έμφαση σε δράσεις δευτερογενούς πρόληψης.

Ε) Το Εθνικό Πρόγραμμα Συστηματικού Προγεννητικού και Περιγεννητικού Ελέγχου (ΕΠΠΓΕ) με έμφαση σε δράσεις δευτερογενούς πρόληψης.

ΣΤ) Το Εθνικό Πρόγραμμα Ψυχοκοινωνικής Ένταξης και Αποκατάστασης για άτομα με σοβαρά ψυχοκοινωνικά Προβλήματα (ΕΠΨΕΑΑΨΠ) με έμφαση σε δράσεις τριτογενούς πρόληψης.

Περαιτέρω ορίζεται, ότι με κοινές υπουργικές αποφάσεις καθορίζονται το περιεχόμενο, ο φορέας διαχείρισης, και κάθε ζήτημα σχετικό με τα ανωτέρω προγράμματα.

Με την παράγραφο 4 του άρθρου 4 θεσμοθετείται η ανάπτυξη από το Υπουργείο Υγείας ηλεκτρονικής βάσης για τη διάχυση της πληροφορίας αγωγής της υγείας στον πληθυσμό με τη χρήση και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων για την ενημέρωση, την αγωγή υγείας και την πρωτογενή πρόληψη αποσκοπεί στη διάχυση της πληροφορίας και στην παροχή οδηγιών στον γενικό πληθυσμό, αλλά και σε ειδικές κατηγορίες αυτού για τους μείζονες παράγοντες κινδύνου (κάπνισμα, κατάχρηση οινοπνευματωδών, παχυσαρκία, κακή διατροφή, τροχαία και οικιακά ατυχήματα, υπέρταση, διαβήτης κ.ά.). Η έκταση των αντικειμένων και οι διαδικασίες παραγωγής της πληροφορίας, καθώς και τα μέσα μετάδοσης από το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, βασίζονται στις αρχές της τεκμηριωμένης πολιτικής δημόσιας υγείας και στις κατά περίπτωση γνωματεύσεις της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ) του άρθρου 10 του παρόντος. Περαιτέρω, με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι όροι και η διαδικασία ανάπτυξης της ανωτέρω ηλεκτρονικής βάσης.

Επί του άρθρου 5

Το άρθρο 5 ορίζει τις οργανωτικές δομές και τα όργανα της δημόσιας υγείας, τις υπηρεσίες δημόσιας υγείας στους ΟΤΑ πρώτου και δεύτερου βαθμού, καθώς και τις υπηρεσίες, τους οργανισμούς και τους άλλους φορείς, που προσφέρουν υπηρεσίες στον τομέα της δημόσιας υγείας και της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Επί του άρθρου 6

Στο άρθρο 6 περιγράφονται οι αρμοδιότητες και η αποστολή της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας. Οι αρμοδιότητες του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας ορίζονται στα άρθρα 41, 43 και 44 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Ειδικότερα, η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας έχει ως αποστολή τον σχεδιασμό, την παρακολούθηση της εφαρμογής και την αξιολόγηση των πολιτικών και των προγραμμάτων της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας, τον συντονισμό των φορέων δημόσιας

υγείας και τη διατομεακή συνεργασία με άλλα συναρμόδια υπουργεία στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που επιπροσθέτως της παρέχονται από τον παρόντα νόμο.

Επί του άρθρου 7

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 7 περιγράφεται ο ρόλος της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής, ο οποίος είναι επιτελικός, συντονιστικός και εποπτικός επί των λοιπών δομών και οργάνων της δημόσιας υγείας, καθώς και οι αρμοδιότητές της, οι οποίες ορίζονται από τον εκάστοτε ισχύοντα οργανισμό του Υπουργείου Υγείας.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 7 προβλέπεται η σύσταση Τμήματος Κινητοποίησης του Κοινωνικού Κεφαλαίου στον Τομέα της Υγείας, το οποίο εντάσσεται στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής και συγκεκριμένα στη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας. Περαιτέρω, περιγράφονται οι αρμοδιότητες του ανωτέρω Τμήματος, οι οποίες περιλαμβάνουν: (α) τον συντονισμό και την υποστήριξη των εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, που δραστηριοποιούνται στον τομέα της δημόσιας υγείας, στο πλαίσιο της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη δημόσια υγεία και των εν γένει δράσεων και πρωτοβουλιών, που αφορούν στη δημόσια υγεία, (β) τη συστηματική συλλογή των στοιχείων, που αφορούν στις δράσεις δημόσιας υγείας των εθελοντικών οργανώσεων και των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, με στόχο την αποφυγή επικαλύψεων και τον αποτελεσματικό επιχειρησιακό σχεδιασμό, (γ) τη σύναψη και εποπτεία των μνημονίων συνεργασίας με τους εμπλεκόμενους φορείς, προκειμένου να ανταποκρίνονται στον εθνικό και περιφερειακό σχεδιασμό για τη δημόσια υγεία και (δ) τη δημιουργία και τήρηση ειδικού μητρώου ελληνικών και διεθνών εθελοντικών οργανώσεων και οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, αλλά και κάθε άλλου φορέα, οι οποίοι δύνανται να συμμετέχουν στην υλοποίηση δράσεων δημόσιας υγείας του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Δημόσια Υγεία.

Στην παράγραφο 3 του ίδιου άρθρου προβλέπεται η σύσταση του Μητρώου Εθελοντικών Οργανώσεων Δράσεων Δημόσιας Υγείας, ενώ στην παράγραφο 4 ορίζονται οι προϋποθέσεις, τις οποίες θα πρέπει να πληρούν οι αιτούμενοι την εγγραφή, προκειμένου να μπορούν να συμμετέχουν στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία και οι οποίες είναι οι εξής:

- α) ο μη κερδοσκοπικός χαρακτήρας του αιτούμενου την εγγραφή νομικού προσώπου,
- β) η ύπαρξη Υπεύθυνου Οικονομικής Διαχείρισης ή Ταμία με πτυχίο Οικονομικών Επιστημών και ο έλεγχος των οικονομικών καταστάσεων από ορκωτούς ελεγκτές, βάσει σχετικής σύμβασης που θα προσκομίζεται,
- γ) ο ορισμός και η απασχόληση Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων [Data Protection Officer (DPO)], επιφορτισμένου με τη διαρκή συμμόρφωση με τη νομοθεσία για την προστασία προσωπικών δεδομένων, η οποία είναι ιδιαίτερα σημαντική στον ευαίσθητο τομέα παροχής υπηρεσιών υγείας, όπου πρέπει να υπάρχει αλλά και να επιτηρείται διαρκώς πιστοποιημένο σύστημα κρυπτογράφησης των στοιχείων των εξεταζομένων, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- δ) η ύπαρξη μόνιμης επιστημονικής ομάδας και υπεύθυνου αυτής, η οποία δύναται να πλαισιώνεται και με άλλους εθελοντές επαγγελματίες υγείας στο πλαίσιο και για τους σκοπούς της κάθε δράσης, πλην όμως, η ανωτέρω ομάδα δεν δύναται να συστήνεται μετά την εγγραφή στο Μητρώο ή να στελεχώνεται εξ ολοκλήρου για την υλοποίηση μεμονωμένης δράσης δημόσιας υγείας,

ε) η ατομική ασφάλιση αστικής ευθύνης συγκεκριμένου ύψους των συμμετεχόντων εθελοντών ιατρών,

στ) η ύπαρξη μόνιμης συνεργασίας, σύμφωνα με προσκομιζόμενο σχετικό μνημόνιο συνεργασίας, με πιστοποιημένο διαχειριστή ιατρικών αποβλήτων.

Τέλος, στην παράγραφο 5 προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύνανται να καθορίζονται και άλλες προϋποθέσεις ένταξης στο Μητρώο.

Επί του άρθρου 8

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 8 προβλέπεται η σύσταση Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας σε κάθε Υγειονομική Περιφέρεια, η οποία εποπτεύεται από τον Διοικητή της οικείας ΥΠΕ, που είναι αρμόδιος εκ παραλλήλου για τα θέματα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας. Περαιτέρω, περιγράφονται οι αρμοδιότητες της εν λόγω Διεύθυνσης, καθώς και των Τμημάτων στα οποία διαρθρώνεται. Η Διεύθυνση αυτή έχει αρμοδιότητα την εξειδίκευση και παρακολούθηση της εφαρμογής των πολιτικών και των προγραμμάτων της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας στο επίπεδο της Υγειονομικής Περιφέρειας. Η συγκεκριμένη αρμοδιότητα κατανέμεται στα τρία Τμήματα της Διεύθυνσης ως εξής:

α) Τμήμα Προγραμματισμού Δράσεων Δημόσιας Υγείας, το οποίο εισηγείται για κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο ανάπτυξης προγραμμάτων και δράσεων δημόσιας υγείας στην περιοχή ευθύνης της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής Δημόσιας Υγείας.

Στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Τμήματος εξετάζονται τα αιτήματα διεξαγωγής δράσεων από Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ), λαμβάνοντας υπόψη την κατανομή των εν λόγω υπηρεσιών στις διαφορετικές γεωγραφικές περιοχές της Χώρας. Τα ανωτέρω αιτήματα διαβιβάζονται με εισήγηση προς τη Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας αναφορικά με τη συμμετοχή τους στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης Δημόσιας Υγείας, με κριτήριο την αποφυγή επανάληψης δράσεων από διαφορετικές ΜΚΟ στις ίδιες περιοχές. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας καθορίζονται οι προϋποθέσεις και όλες οι σχετικές λεπτομέρειες για την έγκριση των δράσεων αυτών των οργανώσεων.

β) Τμήμα Εφαρμογής Δράσεων Δημόσιας Υγείας, το οποίο διασυνδέει φορείς, υπηρεσίες, εθελοντικές οργανώσεις και οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών στο επίπεδο περιφερειών, περιφερειακών ενοτήτων και δήμων, συντονίζει τις δραστηριότητες δημόσιας υγείας, που αυτοί αναπτύσσουν στο πλαίσιο της εφαρμογής των Εθνικών Σχεδίων Δράσης και παρακολουθεί την εφαρμογή τους. Τα «Δίκτυα Αγωγής Υγείας και Πρόληψης» της παραγράφου 2 του άρθρου 13 του ν. 4486/2017 (Α' 115), καθώς και τα «Δίκτυα Πρωτοβάθμιων Υπηρεσιών Υγείας Μαιών/Μαιευτών» της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4486/2017 (Α' 115), εντάσσονται στο πλαίσιο λειτουργίας του παρόντος Τμήματος.

γ) Το Τμήμα Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων της Διεύθυνσης Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού, το οποίο μεριμνά για την υγεία και ασφάλεια των Εργαζομένων της Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας (ΔΥΠΕ) και των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΦΠΥΥ) της Περιφέρειας.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2, οι Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Υγειονομικών Περιφερειών και οι υπηρεσίες δημόσιας υγείας των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης πρώτου και δευτέρου βαθμού δύνανται, μετά από αίτησή τους και με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Εσωτερικών, να

συγκροτούν συνεργαζόμενα δίκτυα δημόσιας υγείας για την υλοποίηση προγραμμάτων και παρεμβάσεων στην κοινότητα.

Στην παράγραφο 3 του άρθρου περιγράφεται η στελέχωση των Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας των Υγειονομικών Περιφερειών ως ακολούθως:

α) Κλάδος Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, θέσεις δύο (2).

β) Κλάδος Ιατρών Εργασίας ΕΣΥ, θέσεις δύο (2).

γ) Κλάδος ΠΕ με προσόντα Τεχνικών Ασφαλείας σύμφωνα με το ν. 3850/2010 (Α' 84), θέση μία (1).

δ) Κλάδος ΠΕ Νοσηλευτικής και, ελλείψει αυτού, ΤΕ με μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στο αντικείμενο της Δημόσιας Υγείας ή Κοινωνικής Νοσηλευτικής ή/και ειδικότητα στη Νοσηλευτική Δημόσιας Υγείας/Κοινωνική Νοσηλευτική, θέσεις δύο (2).

ε) Κλάδος ΠΕ και, ελλείψει αυτού, ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας, θέσεις δύο (2).

στ) Κλάδος ΠΕ και, ελλείψει αυτού, ΤΕ Επισκεπτών Υγείας, θέσεις δύο (2).

ζ) Κλάδος ΠΕ και, ελλείψει αυτού, ΤΕ Διαιτολογίας – Διατροφής θέση μία (1)

η) Κλάδος ΠΕ και, ελλείψει αυτού, ΤΕ Φυσικοθεραπείας θέση μία (1)

θ) Κλάδος ΠΕ και, ελλείψει αυτού, ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, θέση μία (1). Σύμφωνα με την παράγραφο 4, οι ανωτέρω θέσεις δύνανται να καλύπτονται με διετή απόσπαση προσωπικού, που υπηρετεί σε άλλους φορείς του Υπουργείου Υγείας ή και άλλων Υπουργείων. Η απόσπαση διενεργείται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων, κατ' εφαρμογή του ν. 4622/2019, μετά από αίτηση του υπαλλήλου ή του ιατρού ΕΣΥ, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

Επί του άρθρου 9

Στο άρθρο 9 περιγράφονται οι αρμοδιότητες των λοιπών φορέων δημόσιας υγείας της παραγράφου 4 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου, οι οποίες αποτελούν επιχειρησιακές δομές, ασκώντας τις αρμοδιότητες που ορίζονται από την αντίστοιχη νομοθεσία σύστασής τους, καθώς και τους οργανισμούς ή κανονισμούς λειτουργίας τους, όπως ισχύουν.

Επί του άρθρου 10

Στις παραγράφους 1 και 2 του άρθρου 10 προβλέπεται η Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ) ως επιστημονικό, συμβουλευτικό και γνωμοδοτικό όργανο του Υπουργείου Υγείας. Η ΕΕΔΥ υποστηρίζει τον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας (ΓΓΔΥ) στην άσκηση του έργου του, βάσει επιστημονικής τεκμηρίωσης στο πλαίσιο και τις προτεραιότητες, που τίθενται από την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου για τη δημόσια υγεία.

Στην παράγραφο 3 του εν λόγω άρθρου περιγράφεται η σύνθεση της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας από είκοσι ένα μέλη με ιδιαίτερο επιστημονικό και κοινωνικό κύρος ως ακολούθως:

α. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στην επιδημιολογία,

β. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στη δημογραφία,

γ. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στον έλεγχο των λοιμωδών νοσημάτων,

- δ. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στη διαχείριση των χρόνιων νοσημάτων,
- ε. έναν επιστήμονα με ειδίκευση σε θέματα υγιεινής του περιβάλλοντος,
- στ. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στην κοινωνιολογία της υγείας,
- ζ. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στα οικονομικά της υγείας,
- η. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στη διοίκηση υπηρεσιών υγείας,
- θ. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας,
- ι. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στη βιοηθική και τη δεοντολογία,
- ια. έναν επιστήμονα με ειδίκευση στην επιστήμη τροφίμων, διαιτολογίας και διατροφής,
- ιβ. έναν εκπρόσωπο της Ένωσης Ασθενών Ελλάδας,
- ιγ. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από τον ΕΟΔΥ,
- ιδ. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από τον ΟΚΑΝΑ,
- ιε. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από το ΚΕΘΕΑ,
- ιστ. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από τον ΕΟΦ,
- ιζ. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού,
- ιη. έναν εμπειρογνώμονα, που προτείνεται από το Ινστιτούτο Pasteur,
- ιθ. έναν εμπειρογνώμονα από τον ΕΟΠΥΥ,
- κ. έναν επαγγελματία υγείας μη ιατρό, που προτείνεται από την Ένωση Περιφερειών Ελλάδος, και
- κα. έναν εμπειρογνώμονα σε θέματα Δημόσιας υγείας, που προτείνεται από την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας.

Στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 10 ορίζονται η διάρκεια της θητείας των μελών της ΕΕΔΥ, καθώς και η σύνθεση της Ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής. Περαιτέρω, προβλέπεται ότι με απόφαση του Υπουργού Υγείας ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος οι οποίοι προέρχονται από την Εκτελεστική Επιτροπή, καθώς και τα μέλη. Ο Αντιπρόεδρος αναπληρώνει τον Πρόεδρο, όταν αυτός κωλύεται, απουσιάζει ή ελλείπει. Κατά περίπτωση η ΕΕΔΥ δύναται να προσκαλεί σε συμμετοχή στις εργασίες της εμπειρογνώμονες ή ειδικούς επιστήμονες ή αρμόδιους θεσμικούς παράγοντες. Με απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας μετά από γνώμη της ΕΕΔΥ δύναται να συγκροτούνται Υποεπιτροπές της ΕΕΔΥ σε ειδικά θεματικά αντικείμενα, λόγω της ιδιαίτερης επιστημονικής τεχνογνωσίας, που απαιτείται στις συγκεκριμένες θεματικές.

Επί του άρθρου 11

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 11 περιγράφονται οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας (ΕΕΔΥ) ως ακολούθως:

- α) Γνωμοδοτεί για τη διαμόρφωση του πλαισίου και της μεθοδολογίας εκπόνησης της Ετήσιας Έκθεσης για την Κατάσταση της Υγείας του Πληθυσμού.
- β) Εισηγείται το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία θέτοντας τους σκοπούς, τις προτεραιότητες και τις στρατηγικές παρέμβασης, προσδιορίζοντας μετρήσιμους στόχους και εξειδικεύοντάς τους σε κεντρικό και περιφερειακό επίπεδο.

γ) Προτείνει το σχέδιο αξιολόγησης της ποιότητας, της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας των υπηρεσιών δημόσιας υγείας.

δ) Γνωμοδοτεί για τις ερευνητικές προτεραιότητες αναφορικά με τη δημόσια υγεία.

ε) Γνωμοδοτεί για τη διαμόρφωση της μεθοδολογίας και των κριτηρίων ποιοτικού ελέγχου και τεκμηριωμένης αξιολόγησης του επιστημονικού έργου των εποπτευόμενων φορέων και των υπηρεσιών δημόσιας υγείας, στο πλαίσιο του ετήσιου απολογισμού των δραστηριοτήτων τους.

στ) Γνωμοδοτεί για τη διαμόρφωση κριτηρίων αξιολόγησης και πιστοποίησης των δραστηριοτήτων κατάρτισης στη δημόσια υγεία.

ζ) Γνωμοδοτεί για θέματα δημόσιας υγείας κατόπιν ερωτήματος του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας.

Περαιτέρω, Με εισήγηση της ΕΕΔΥ, σε περίπτωση κατεπείγουσας και απρόβλεπτης περίστασης, που αφορά στη δημόσια υγεία, επιτρέπεται η ανάθεση δημόσιας σύμβασης από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ) με τη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης, σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία. Σε συνέχεια της ως άνω εισήγησης της ΕΕΔΥ, η Ενιαία Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΑΑΔΗΣΥ) ασκεί τη νομοθετική αρμοδιότητα της υποπερίπτωσης δδ' της περίπτωσης γ' της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν. 4013/2011 (Α' 204). Η ΕΑΑΔΗΣΥ ασκεί την ως άνω γνωμοδοτική αρμοδιότητά της μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριών (3) εργάσιμων ημερών, διαφορετικά τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της. Ο Υπηρεσιακός Γραμματέας του Υπουργείου Υγείας μετά τη γνωμοδότηση της ΕΑΑΔΗΣΥ εκδίδει την απόφαση ανάθεσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

Εξάλλου, σε περίπτωση συνδρομής έκτακτου γεγονότος δημόσιας υγείας από φυσική καταστροφή ή έκτακτης κρίσης για τη δημόσια υγεία από την έξαρση μολυσματικής ασθένειας, η ΕΕΔΥ υποβάλλει άμεσα αίτημα προς τον αρμόδιο Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, το οποίο πρέπει να είναι ειδικά και εμπειριστατωμένα αιτιολογημένο και έχει ως ελάχιστο περιεχόμενο τον λόγο συνδρομής έκτακτης κρίσης της δημόσιας υγείας, τον πιθανό αντίκτυπο αυτής, την άμεση ανάγκη πρόσληψης προσωπικού ορισμένου χρόνου ιατρών, νοσηλευτών, μαιών, επισκεπτών υγείας, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, γενικών/υγειονομικών συντονιστών, συντονιστών πεδίου, διασωστών, πληρωμάτων ασθενοφόρων, διαπολιτισμικών μεσολαβητών, διερμηνέων και όποιου προσωπικού άλλου κλάδου, για την αντιμετώπισή της, τον αριθμό του αναγκαίου πρόσθετου προσωπικού, την ελάχιστη εκτιμώμενη διάρκεια απασχόλησής του, τις κατηγορίες και τις ειδικότητες του προσωπικού αυτού, συνοδευόμενο από βεβαίωση δέσμευσης των αντίστοιχων οικονομικών πιστώσεων του ΕΟΔΥ. Σε συνέχεια του ως άνω αιτήματος εκδίδεται εγκριτική απόφαση του αρμόδιου Προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, η οποία διαπιστώνει τη συνδρομή έκτακτης ανάγκης για τη δημόσια υγεία, εγκρίνει την πρόσληψη πρόσθετων ιατρών, νοσηλευτών, μαιών, επισκεπτών υγείας, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, γενικών/υγειονομικών συντονιστών, συντονιστών πεδίου, διασωστών, πληρωμάτων ασθενοφόρων, διαπολιτισμικών μεσολαβητών/διερμηνέων και όποιου προσωπικού άλλου κλάδου προσλαμβάνεται με αντικείμενο τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών, που χρήζει έκτακτης απασχόλησης στον ΕΟΔΥ ανά ειδικότητα, καθορίζοντας ταυτόχρονα την ελάχιστη αναγκαία διάρκεια απασχόλησης αυτού και κάθε περαιτέρω αναγκαία λεπτομέρεια. Σε περίπτωση παράτασης του κινδύνου για τη δημόσια υγεία, πέραν της ανωτέρω ελάχιστης εκτιμώμενης διάρκειας απασχόλησης, η ΕΕΔΥ υποβάλλει αίτημα για την παράταση της απασχόλησης του προσληφθέντος προσωπικού ή και συμπληρωματικό αίτημα για την πρόσληψη

πρόσθετου προσωπικού με ειδική και εμπειριστατωμένη αιτιολογία που βασίζεται στην επιστημονική εκτίμηση του ΕΟΔΥ. Σε συνέχεια του ανωτέρω αιτήματος της ΕΕΔΥ δύναται να εκδίδεται νέα απόφαση του αρμόδιου Προϊστάμενου της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας, με την οποία εγκρίνεται η πρόσληψη πρόσθετων ιατρών, νοσηλευτών, μαιών, επισκεπτών υγείας, ψυχολόγων, κοινωνικών λειτουργών, γενικών/υγειονομικών συντονιστών, συντονιστών πεδίου, διασωστών, πληρωμάτων ασθενοφόρων, διαπολιτισμικών μεσολαβητών/διερμηνέων και όποιου προσωπικού άλλου κλάδου ή και η παράταση απασχόλησης του ήδη προσληφθέντος προσωπικού. Ο αρμόδιος Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας δύναται να προβαίνει σε άμεση ανάκληση κάθε διαδικασίας πρόσληψης ή και σε πρόωρη λήξη των συμβάσεων του κατά τα ανωτέρω απασχολούμενου προσωπικού, εφόσον εξέλιπε ή περιορίστηκε δραστικά ο άμεσος κίνδυνος δημόσιας υγείας.

Τέλος, η ΕΕΔΥ γνωμοδοτεί επίσης ως προς την αναγκαιότητα διατήρησης για μεταβατικό χρονικό διάστημα επιμέρους ειδικών επιτροπών δημόσιας υγείας ή για την αναγκαιότητα σύστασης μόνιμων ή μεταβατικής διάρκειας υποεπιτροπών με ειδικά θεματικά αντικείμενα στο πλαίσιο της, ενώ η ίδια η ΕΕΔΥ καθίσταται καθολικός διάδοχος όλων των λοιπών επιτροπών δημόσιας υγείας και παραλαμβάνει την έκθεση πεπραγμένων, τα απολογιστικά στοιχεία δράσης και το αρχείο τους μετά από σχετική απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας στο πλαίσιο των διατάξεων του παρόντος νόμου.

Επί του άρθρου 12

Στις παραγράφους 1 έως 4 του άρθρου 12 περιγράφεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας της Επιτροπής Εμπειρογνωμόνων Δημόσιας Υγείας. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι η ΕΕΔΥ λειτουργεί σε Ολομέλεια και σε Εκτελεστική Επιτροπή. Στην Ολομέλεια και την Εκτελεστική Επιτροπή μπορεί να καλούνται και να παρίστανται και άλλα πρόσωπα, που επιλέγονται από την Ολομέλεια και έχουν ειδικές γνώσεις ή εμπειρία στα θέματα της Δημόσιας Υγείας. Η Ολομέλεια της ΕΕΔΥ συγκαλείται τακτικά, τουλάχιστον μία φορά κάθε δίμηνο και έκτακτα, όταν κριθεί αναγκαίο από τον Πρόεδρό της ή κατόπιν εντολής του Υπουργού Υγείας.

Στην παράγραφο 5 η ΕΕΔΥ εισηγείται στον Γενικό Γραμματέα Δημόσιας Υγείας, μετά από την υποβολή σχετικού ερωτήματος, την αναγκαιότητα σύστασης ειδικής Υποεπιτροπής στην ΕΕΔΥ για την κάλυψη του θεματικού αντικειμένου των Επιτροπών της παρ. 4, με συμμετοχή τουλάχιστον τριών εμπειρογνωμόνων στο συγκεκριμένο θεματικό αντικείμενο, ενόψει του όγκου των δεδομένων ή των ειδικών επιστημονικών γνώσεων που απαιτούνται στη συγκεκριμένη θεματική. Με την ίδια απόφαση του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Υγείας αποφασίζεται η περαιώση των εργασιών των ήδη υφισταμένων Επιτροπών δημόσιας υγείας και η παράδοση του φυσικού αρχείου και των πεπραγμένων τους στην ΕΕΔΥ.

Στην παράγραφο 6 του άρθρου 13 προβλέπονται η σύσταση, οι αρμοδιότητες και η στελέχωση της Επιστημονικής Γραμματείας, η οποία υποστηρίζει διοικητικά και επιστημονικά την ΕΕΔΥ, με τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Τη συλλογή, διατήρηση και επεξεργασία του συνόλου των απαραίτητων δεδομένων για την κατάσταση της δημόσιας υγείας στη χώρα, την αναγνώριση και ποσοτικοποίηση των βασικών αιτιών νοσηρότητας, την καταγραφή της έκθεσης του πληθυσμού στους παράγοντες κινδύνου για την υγεία, τη διαθεσιμότητα ανθρώπινων και υλικών πόρων στη δημόσια υγεία, β) τη διασύνδεση με άλλα σημεία συλλογής δεδομένων, με αναφορά στη δημόσια υγεία στη Χώρα, γ) την προετοιμασία των απαραίτητων δεδομένων και τεκμηρίων για την Ετήσια

Έκθεση για την Υγεία του Πληθυσμού και για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τη Δημόσια Υγεία, δ) τη σύνταξη ετήσιας έκθεσης πεπραγμένων, η οποία υποβάλλεται στον Υπουργό Υγείας, μέσω της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Υγείας, ε) τη δημιουργία ιστοχώρου πιστοποιημένης πληροφόρησης στα ζητήματα δημόσιας υγείας, ο οποίος είναι διαθέσιμος στο ευρύ κοινό, με εστίαση στους παράγοντες κινδύνου για την υγεία.

Σύμφωνα με την παράγραφο 7, η Επιστημονική Γραμματεία της ΕΕΔΥ στελεχώνεται από: α) Δύο (2) ιατρούς Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, β) δυο (2) υπαλλήλους του κλάδου ΠΕ Πληροφορικής, γ) δυο (2) υπαλλήλους του κλάδου ΠΕ Στατιστικής, δ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Διοικητικού με πτυχίο Νομικής, ε) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Νοσηλευτικής, στ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Κοινωνιολόγων, ζ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Κοινωνικών Ανθρωπολόγων, η) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Λογιστικού, θ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΠΕ Οικονομικού, ι) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΤΕ Εποπτών Δημόσιας Υγείας, ια) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΤΕ Επισκεπτών Υγείας, ιβ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΤΕ Διοικητικού Λογιστικού, ιγ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΤΕ Πληροφορικής και ιδ) έναν (1) υπάλληλο του κλάδου ΥΕ Επιμελητών. Η στελέχωση της Επιστημονικής Γραμματείας γίνεται με υπαλλήλους, που ορίζονται ή τοποθετούνται από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας ή αποσπώνται από τους εποπτευόμενους από αυτό φορείς.

Στην παράγραφο 8 ρυθμίζονται θέματα που αφορούν στη σύγκληση των συνεδριάσεων και τον καθορισμό των αρμοδιοτήτων της Ολομέλειας και της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΕΔΥ με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

Επί του άρθρου 13

Στο πλαίσιο της διατομεακής συνεργασίας για τη δημόσια υγεία προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 13 η συγκρότηση του Διυπουργικού Συμβουλίου Δημόσιας Υγείας (ΔΙΣΥΔΥ). Σκοπός του ΔΙΣΥΔΥ είναι ο συντονισμός και η παρακολούθηση της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Δημόσια Υγεία και η επίλυση σχετικών ζητημάτων πολυτομεακού και διατομεακού χαρακτήρα. Με κοινή υπουργική απόφαση ορίζεται από όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία ένας Γενικός Διευθυντής με αναπληρωτή του Γενικό Διευθυντή του ίδιου Υπουργείου, οι οποίοι θα υποδεικνύονται από τον αντίστοιχο Υπουργό, προκειμένου να συμμετάσχουν στο ΔΙΣΥΔΥ ως μέλη του.

Στις παραγράφους 2 και 3 του εν λόγω άρθρου περιγράφεται ο τρόπος λειτουργίας του ανωτέρω οργάνου. Ειδικότερα, ο Γενικός Διευθυντής Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας εκτελεί τα καθήκοντα του Προέδρου κατά τις συνεδριάσεις του ΔΙΣΥΔΥ και ο Προϊστάμενος της Γενικής Διεύθυνσης Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας έχει την ευθύνη της κοινοποίησης των εκτιμήσεων, συμπερασμάτων ή και αποφάσεών του στα αρμόδια υπουργεία. Στις συσκέψεις αυτές δύναται να καλείται κατά περίπτωση οποιοσδήποτε εκπρόσωπος φορέα κριθεί απαραίτητο να παραστεί. Στην κοινή υπουργική απόφαση της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου καθορίζονται οι σχετικές λεπτομέρειες για τη λειτουργία του οργάνου. Η ευθύνη της γραμματειακής υποστήριξης της λειτουργίας του ΔΙΣΥΔΥ ανήκει στη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας και Ποιότητας Ζωής του Υπουργείου Υγείας, που διαθέτει το απαραίτητο προσωπικό.

Επί του άρθρου 14

Με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 επιδιώκεται η στελέχωση με ιατρούς δημόσιας Υγείας ΕΣΥ των νεοσύστατων Διευθύνσεων Δημόσιας Υγείας των Υγειονομικών Περιφερειών. Σύμφωνα με την εν

λόγω παράγραφο, επιτρέπεται η μετάταξη ιατρών, οδοντιάτρων, φαρμακοποιών και άλλων επιστημόνων και επαγγελματιών υγείας με μεταπτυχιακούς τίτλους σπουδών στη δημόσια υγεία και πενταετή σχετική επαγγελματική εμπειρία, που υπηρετούν σε εποπτευόμενους από το Υπουργείο Υγείας φορείς και οργανισμούς, καθώς και σε άλλα Υπουργεία, προς τις Διευθύνσεις Δημόσιας Υγείας των Υγειονομικών Περιφερειών. Η μετάταξη διενεργείται μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου, με απόφαση των αρμοδίων οργάνων κατ' εφαρμογή του ν. 4622/2019, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διατάξεως.

Με την παράγραφο 2 του άρθρου 14 δίνεται η δυνατότητα σε υπαλλήλους, που υπηρετούν ως ιατροί ΠΕ σε εποπτευόμενους φορείς του Υπουργείου Υγείας, ύστερα από αίτησή τους, η οποία υποβάλλεται εντός τριμήνου από τη δημοσίευση του παρόντος και κρίση του Συμβουλίου Επλογής Ιατρών Δημόσιας Υγείας του άρθρου 11 του ν. 3172/2003 (Α' 197), να εντάσσονται σε αντίστοιχη κενή οργανική θέση του κλάδου Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, που προβλέπεται στον Οργανισμό του φορέα και, σε περίπτωση που δεν υπάρχει κενή οργανική θέση, σε θέση, που προκύπτει από μετατροπή της οργανικής τους θέσης από ΠΕ Ιατρών σε Ιατρών Δημόσιας Υγείας ΕΣΥ, για τους οποίους θα ισχύουν τα προβλεπόμενα στο ν. 2519/1997 (Α' 165), μη εφαρμοζομένων των ηλικιακών ορίων, καθώς και στο ν. 3172/2003.

Επί του άρθρου 15

Με το άρθρο 15 τροποποιείται το άρθρο 13Α του ν. 3370/2005 (Α' 176), όπως ίσχυε με την προσθήκη του ως νέο άρθρο 13Α με το άρθρο 79 του ν. 4368/2016 (Α' 21), ενώ το άρθρο 79 του ν. 4368/2016 καταργείται με το επόμενο άρθρο 17 του σχεδίου νόμου. Προβλέπεται έτσι ότι οι εποπτευόμενοι φορείς του Υπουργείου Υγείας, καθώς και φορείς άλλων Υπουργείων, που συλλέγουν στοιχεία, τα οποία άπτονται του ενδιαφέροντος του Υπουργείου Υγείας, υποχρεούνται να τα χορηγούν, μετά από υποβολή σχετικού αιτήματος από την κατά περίπτωση αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας σε ηλεκτρονική και κωδικοποιημένη μορφή, που καθιστά δυνατή την επεξεργασία τους. Περαιτέρω, με απόφαση του Υπουργού Υγείας ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα τήρησης, επεξεργασίας στοιχείων και δεδομένων, οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της προστασίας των δεδομένων, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα. Τέλος, τηρουμένων των διατάξεων περί ανωνυμοποίησης, ασφάλειας δεδομένων, και δεοντολογίας της έρευνας, τα ανωτέρω στοιχεία διατίθενται για ερευνητικούς σκοπούς σε πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα.

Επί του άρθρου 16

Με το άρθρο 16, καταργούνται τα άρθρα 1 έως 9 και το άρθρο 11 του ν. 3370/2005 (Α' 176), τα άρθρα 5, 6 και 7 του ν. 3172/2003 (Α' 197), το άρθρο 27 του ν. 3868/2010 (Α' 129), το άρθρο 79 του ν. 4368/2016 (Α' 21), το άρθρο 21 του ν. 4461/2017 (Α' 38), το άρθρο 7 και η παρ. 2 του άρθρου 50 του ν. 4633/2019 (Α' 161).

Επί του άρθρου 17

Με το άρθρο 17 προβλέπεται ότι η ισχύς του παρόντος νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν άλλως ορίζεται στις επιμέρους διατάξεις του.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2020

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΥΓΕΙΑΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΕΝΕΡΓΕΤΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ